

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Departament Oświaty i Polityki Społecznej

Warszawa, 02 lutego 2023 r.

Znak sprawy: DOS.zs.053.223.2022

Sprawę prowadzi: Beata Pollok

E-mail: beata.pollok@minrol.gov.pl

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych

Dotyczy: możliwości przerwania pięcioletniego zobowiązania w ramach działania PROW w sytuacji, gdy rolnik jest przez dłuższy czas niezdolny do pracy i przebywa na rencie okresowej

Szanowny Panie Prezesie,

w związku z pismem w sprawie możliwości przerwania pięcioletniego zobowiązania w ramach działania PROW w sytuacji, gdy rolnik jest przez dłuższy czas niezdolny do pracy i przebywa na rencie okresowej, przedstawiam stosowne wyjaśnienia.

W ramach działań objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (PROW 2014–2020) beneficjenci realizują różne zobowiązania, których realizacja jest warunkiem przyznania lub wypłaty pomocy finansowej.

Na realizację danego zobowiązania może mieć wpływ dłuższa niezdolność rolnika do pracy. Ocena tego wpływu należy do podmiotu, który przyznał pomoc finansową (w przypadku większości działań PROW 2014–2020 będzie to Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa).

Zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 640/2014 (1) w odniesieniu do „Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego”, „Rolnictwa ekologicznego” oraz „Dobrostanu zwierząt”, jeżeli beneficjent nie jest w stanie wykonać zobowiązania w wyniku siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, daną płatność wycofuje się proporcjonalnie

za lata, w których występowała siła wyższa lub nadzwyczajne okoliczności. Wycofanie dotyczy wyłącznie tych części zobowiązania, dla których nie wystąpiły dodatkowe koszty lub utracone dochody przed wystąpieniem siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności. Nie stosuje się wycofania w odniesieniu do kryteriów kwalifikowalności i innych obowiązków i nie nakłada się kary administracyjnej.

W odniesieniu do innych działań objętych PROW 2014–2020 nie wymaga się częściowego lub całkowitego zwrotu wsparcia w przypadku działania siły wyższej lub wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności. W przypadku zobowiązań lub płatności wieloletnich, nie wymaga się zwrotu wsparcia otrzymanego w poprzednich latach, a zobowiązania lub płatności są kontynuowane w kolejnych latach zgodnie z ich pierwotnym okresem trwania.

Jeżeli niezgodność wynikająca z takiej siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności dotyczy zasady wzajemnej zgodności, nie stosuje się odpowiedniej kary administracyjnej, o której mowa w art. 91 ust. 1 rozporządzenia nr 1306/2013 (2).

Zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 1306/2013 (3) „siła wyższa” i „nadzwyczajne okoliczności” mogą zostać uznane w szczególności w następujących przypadkach:

- 1) śmierć beneficjenta;
- 2) długoterminowa niezdolność beneficjenta do wykonywania zawodu;
- 3) poważna klęska żywiołowa powodująca duże szkody w gospodarstwie rolnym;
- 4) zniszczenie w wyniku wypadku budynków inwentarskich w gospodarstwie rolnym;
- 5) choroba epizootyczna lub choroba roślin dotykająca, odpowiednio, cały inwentarz żywy lub uprawy należące do beneficjenta lub część tego inwentarza lub upraw;
- 6) wywłaszczenie całego lub dużej części gospodarstwa rolnego, jeśli takiego wywłaszczenia nie można było przewidzieć w dniu złożenia wniosku.

Wyżej wymienione przypadki, które mogą zostać uznane za siłę wyższą lub nadzwyczajne okoliczności, są przykładowe i nie stanowią zamkniętego katalogu przypadków. Za przypadek siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności może zostać również uznane inne zdarzenie (stosując pojęcie siły wyższej w świetle prawa UE dotyczącego rolnictwa, w tym orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości).

Podmiotem właściwym w sprawie uznania siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności za przyczynę niewypełnienia zobowiązania wieloletniego jest ten podmiot, który

przyznał pomoc finansową. Należy przy tym podkreślić, że każda sprawa rozpatrywana jest indywidualnie, przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności faktycznych i dowodów występujących w sprawie.

Warunkiem zastosowania powyższego podejścia, zgodnie z przepisami rozporządzenia 640/2014 (4), jest zgłoszenie przypadku wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności przez beneficjenta lub upoważnioną przez niego osobę (na piśmie, wraz z odpowiednimi dowodami) temu podmiotowi, który przyznał pomoc finansową w ciągu 15 dni roboczych od dnia, w którym beneficjent lub upoważniona przez niego osoba są w stanie dokonać tej czynności.

Z wyrazami szacunku

Bogusława Brzdąkiewicz
zastępca dyrektora
Departamentu Oświaty i
Polityki Społecznej
/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- 1) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 640/2014 z dnia 11 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli oraz warunków odmowy lub wycofania płatności oraz do kar administracyjnych mających zastosowanie do płatności bezpośrednich, wsparcia rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz.U. L 181 z 20.6.2014, str. 48)-(1 i 4);
- 2) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 549, z późn. zm.)- (2 i 3).